

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Ioannis Tollenarii Brvgensis e Soc. Iesv Specvlvm
Vanitatis Sive Ecclesiastes Solvta Ligataq. Oratione
Dilvcidatvs**

Tollenaer, Jean de

Antverpiæ, 1635

Metrica Paraphrasis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-68633](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-68633)

sta, & dissipabitur capparis: quoniam ibit homo in domum aternitatis suæ, & circuibunt in plateâ plangentes.

6. Antequam rumpatur funiculus argenteus, & recurrat vitta aurea, & conteratur hydria super fontem, & confringatur rota super cisternam,
7. & reuertatur puluis in terram suam vnde erat, & spiritus redeat ad Deum, qui dedit illum.

METRICA PARAPHRASIS.

VOVSQVE præbes turba mortalis fidem
 Opinionum somniis,
 Quæ te caducis sopiunt blando sinu
 Indormientem gaudiis,
 Crepundiisque naniisque detinent,
 Mouentque curas fabulis?
 Deterge somni palpebris ludibria,
 Caloque tende lumina.
 En ut pyropis fulua splendent atria:
 En aurei excubias poli.
 Hac regnat arce præpotens mundi sator,
 Et corporis tui artifex,
 Auctorque Vita, cuius ad nutum trahis
 Vitalis auræ spiritum:
 Vita necisque calculos vrnâ mouens
 Aternitatis arbiter.
 Huius memento numen ingenio metu:
 Pioque cultu prosequi,

DUM

Dum vernat etas floridas rosis genas,
 Frontemque pingens liliis;
 Dum pectus implet ignea mentis vigor,
 Et corda in affectus calent,
 Mundo propinas limpidum vitæ merum,
 Deoque fæces destinas?
 Vitæ recurset potius ad fontem tenor,
 Et viue, quo viuus, Deo.
 Illi probanda vitæ, quem fæta horrida
 Datura mortis arbitrum.
 Has mente curas nulla non verset dies,
 Has nocte ruminet sopor:
 Nedum propinquo truditur dies die,
 Horæque præcipites ruunt,
 Vitæ litantem nubilum vitæ opprimat,
 Et marcidi senio dies,
 Canis que spargant non recessuras niues,
 Frontemque sulcis asperent,
 Baculoque gressus tremula fulciat manus,
 Vitæque dicas: Non places.
 Hæc tu, sagaci peruigil curâ excubans,
 Ab arce mentis prospice,
 Cum fratre tenebris antequam obnubat caput
 Regina noctis Cynthia;
 Oculique mendax credat obtusi vitrum
 Obnubilari sidera:
 Et lippienti quamlibet stillent aquæ,
 Semper supersint nubila.
 Cum iam senilis capitis excubia tremant,
 Et collabascant poplites:
 Rari molares laxa per præsepia
 Cum pigra ducent otia, &

Caligo læsa fascinoabit lumina,
 Nervus negato spiritu:
 Cùm sensus omnis indigus sensus foris
 Clauso stupebit ostio:
 Edentulus vix extimas leui senex
 Perstringet aures murmure:
 Tennesque somnos rauca vox ausis auferet,
 Cristata qua lucem refert:
 Aureſque pridem melleis pasta sonis,
 Nil musicum surda audient.
 Si fors senili fessus in cliuum gradu
 Baculo iuuante reperit,
 Velut ex Olympi vertice, aut Pindi iugis
 Lapsuro inhorrescet pede.
 Sed & viarum plana oberrans compita,
 Per plana cespitans ruet.
 Tum barba flore præcoce incanam dabit
 Pubente vere amygdalum;
 Et qui locustæ iuuenis in morem pede
 Per præta lasciuo salit,
 Vix tarda femorum flectet internodia,
 Hydrope distendens cutem.
 Nec prurientes amplius scalpet fibras
 Libidinosa capparis.
 Æternitatis namque pulsabit fores
 In busta procumbens miser,
 Per lacera passis ora nequidquam comis
 Geminante lessos præficâ.
 Hæc voluat animus, antè clusa vertebris
 Quàm se medulla contrahat,
 Argentensque diffluet dorso liquor,
 Qui glutino costas ligat,

Cerebrique vittam contrahens mater pia
 Humore destituat pilos;
 Et qui iocinoris hauriunt fontem, hydria
 Renum terantur calculi;
 Succique, trochlea capitis, è cordis nihil
 Arente cisterna trahat;
 Donec caduci corporis spoliū Rheæ
 Libitina componat sinu,
 Terræque terra cedat, & fœnus suo
 Redhostiat cineri cinis,
 Animusque, diæ consciū lucis iubar,
 Cali que non dubium genus,
 Ante ora summi Patris exactam redux
 Ad calculos vitam vocet.
 O! priua felix vrna quem peragit reum,
 Hunc calculo absoluet polus.

PROSA EXEGESIS.

EST hoc diuini Oratoris, qualis est Ecclesiastes, solidum è rebus etiam vanis fructum elicere. Hinc postquam naturam iuuentutis atque adolescentiæ Capite præcedenti nobis ante oculos constituit, docens, eam prorsus esse fluxam, & instar floris euanidam; nunc hoc saltem in eâ docet obseruandum, quòd floreat; & hunc ipsum florem, antequam marcescat, carpendum, Deoque consecrandum. Nam siue in otio stertimus, siue negotiis exercemur, siue rebus friuolis siue seriis animum adiicimus, — *fugit irreparabile tempus.* Nisi properamus, relinquimur. Agit nos, agiturque velox dies, nec vniquam sine floris ac vigoris nostri spolio discedit. Et quod magis attendendum,

Optima quæque dies miseris mortalibus aui

līiii 3

Prima

Virgil. li. 4.
Georgicōn.